

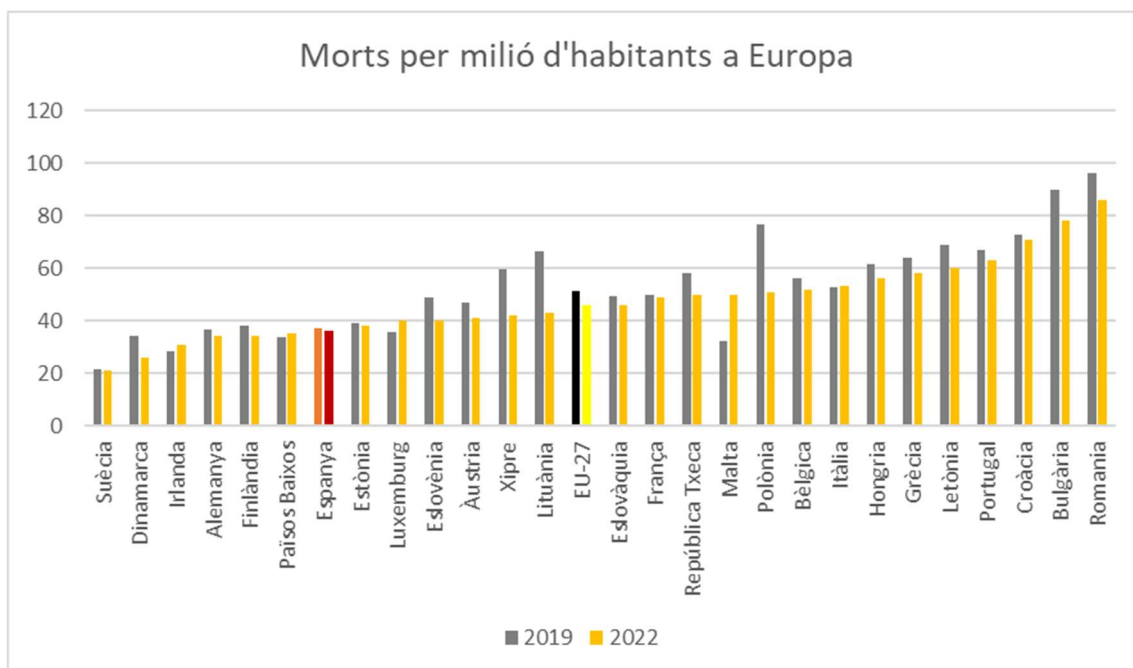
LA SINISTRALITAT A EUROPA DURANT L'ANY 2022

Març 2023

20.600 morts a les carreteres europees l'any 2022

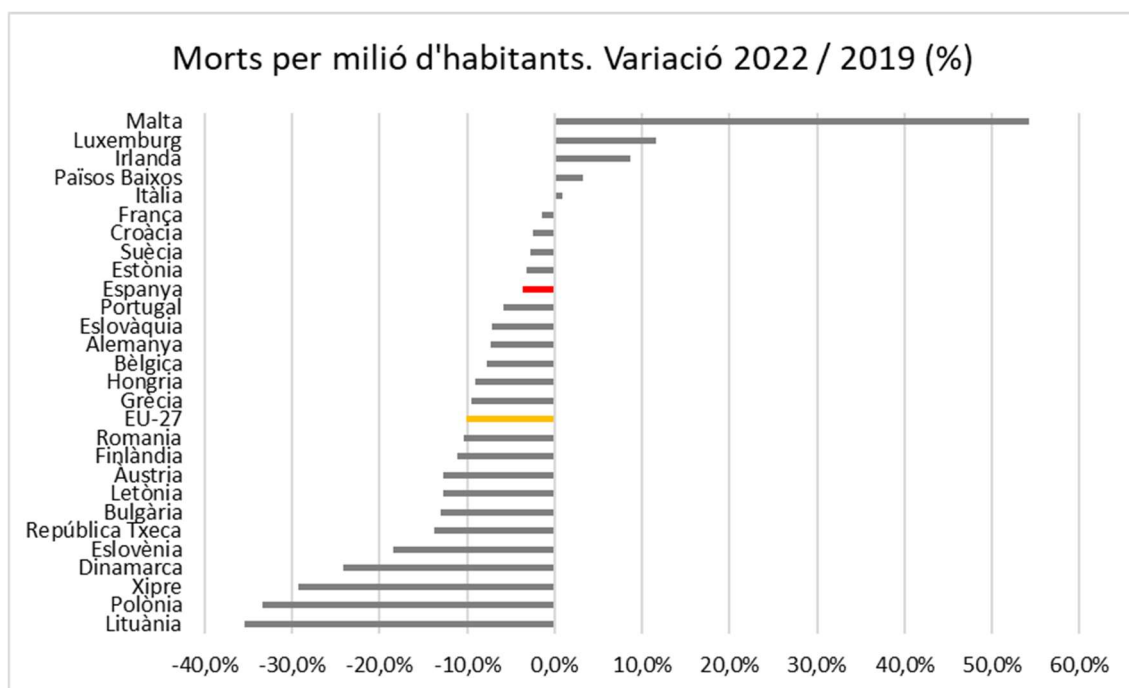
El 21 de febrer passat, la Comissió Europea informava sobre la sinistralitat viària a Europa durant l'any 2022. En conjunt, les dades provisionals facilitades per la base de dades CARE indiquen que els morts a causa de la sinistralitat vial en el conjunt dels membres de la Unió Europea arribaria als 20.600. Una xifra un 3% superior a la de l'any passat i que la mateixa Comissió atribueix a la normalització del trànsit. Si ho comparem amb el 2019, el darrer any pre pandèmia, constatem que hi ha hagut un descens de 2.200 morts (un 9,6% respecte aquest any de referència). Un fet que contrasta amb l'increment de 44 morts (el 4% més que el 2019) que hi ha hagut a les vies interurbanes a Espanya l'any passat.

Per establir una comparació entre països, l'indicador més habitual és posar-ho en relació amb el volum de la població: és a dir, calcular el nombre de morts per cada milió d'habitants. A mesura que la mobilitat ha anat tornant a la normalitat, la sinistralitat també ho ha fet. D'aquesta manera, entre els països amb menor nombre de morts per habitants hi trobem Suècia, que es manté com el país europeu amb menys sinistralitat mortal causada pels accidents de trànsit. Dinamarca, que el 2019 ocupava el cinquè lloc, ha passat a ser el segon amb menys morts per milió d'habitants, Irlanda ha empitjorat relativament passant de ser el segon al tercer, a diferència d'Alemanya, que ha passat del setè lloc al quart. A Espanya la reducció de la sinistralitat mortal viària ha estat relativament moderada, tanmateix ha passat dels 37 als 36 morts per milió d'habitants, cosa que ha facilitat una millora moderada: ha passat de ser el vuitè país amb millors taxes de sinistralitat per milió d'habitants a ser el setè.

Font: elaboració pròpia amb dades de CARE. Per les dades, vegeu l'annex 2.

Pel que fa als que presenten els pitjors resultats, hi trobem Romania, Bulgària, Croàcia, Portugal i Letònia. Aquests països presenten una estabilitat relativa. Malgrat que alguns han aconseguit reduccions de la sinistralitat, aquestes no han servit per variar notablement en el rànquing. D'aquesta forma, Romania i Bulgària ja eren els països amb una pitjor sinistralitat mortal en accidents de trànsit, ocupant el lloc vint-i-setè i vint-i-sisè, respectivament. Els segueixen Croàcia i Portugal, que el 2019 ja es trobaven en aquest furgó de cua i hi continuen essent. Tanmateix, el país que més ha empitjorat és Malta, que de 32 morts per milió d'habitant ha passat a 50 (un increment del 54,2%).

Font: elaboració pròpia amb dades de CARE.

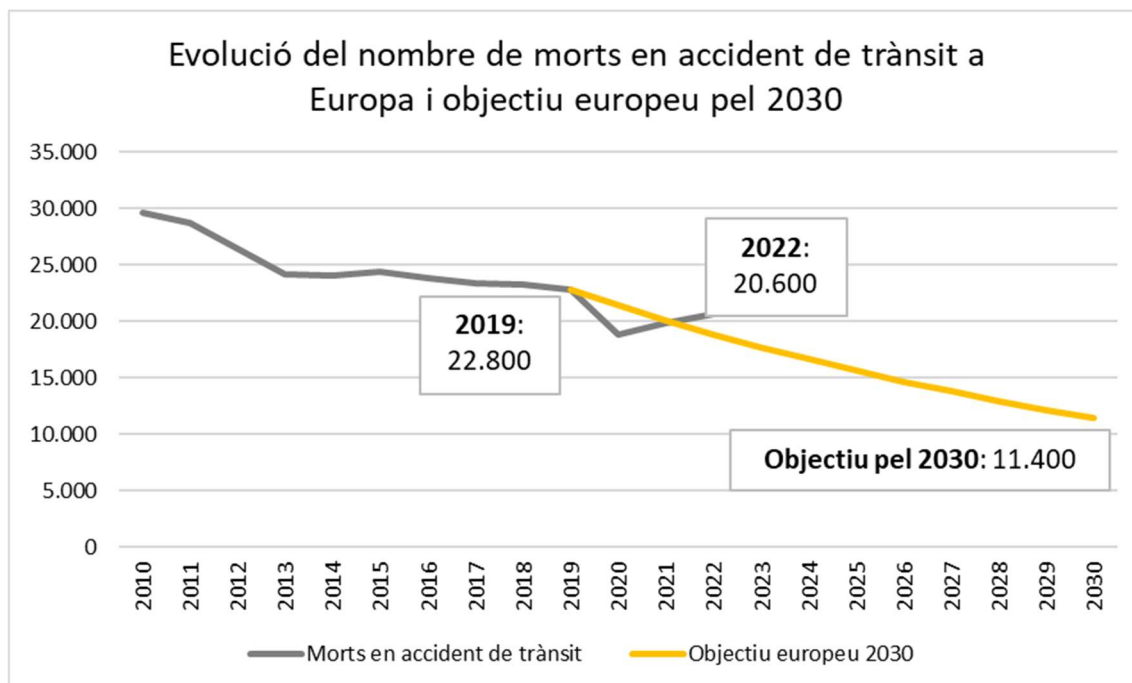
A la Unió Europea en el seu conjunt, el nombre de morts en accident de trànsit per milió d'habitants ha passat de 51 a 46, la qual cosa significa un descens del 10% respecte l'any 2019. Si ens fixem en els països amb millors resultats (és a dir, amb major reducció d'aquest indicador), hi trobem països que el 2019 tenien una mortalitat relativament elevada: Lituània (-35,4%) que ocupava el lloc vint-i-unè del rànquing ha passat al ser el tretzè; Polònia (-33,4%) ha passat del vint-i-cinquè al divuitè, Xipre (-29,3%), del divuitè lloc al dotzè. Aquesta regla, però, té algunes excepcions. Així, per exemple, Dinamarca, que ja hem esmentat abans ha tingut una reducció del -24% o Eslovènia que, amb 49 morts per milió d'habitants el 2019 i 40 al 2022 (-18,4%), ha passat del dotzè lloc al desè.

Entre els països en què l'indicador ha empitjorat perquè hi ha hagut més morts o en aquells en què la reducció ha estat molt moderada hi trobem, a banda del cas ja esmentat de Malta, alguns països en què la sinistralitat ja era força baixa l'any 2019. Així, a Luxemburg fa tres anys hi havia hagut 36 morts per milió d'habitants i el 2022 han passat a 40 (un increment de l'12%); Irlanda i els Països Baixos, amb nivells

relativament baixos de sinistralitat viària han tingut increments (9% i 3%, respectivament). A més, països amb sinistralitats relativament baixes com Suècia (-3%) o Espanya (-4%), per posar dos exemples, han tingut reduccions relativament moderades. També en aquesta banda de la gràfica hi ha alguns països que trenquen la norma. França o Itàlia mostren serioses dificultats per reduir la sinistralitat mortal viària. En el primer cas, amb uns 50 morts per milió d'habitants el 2019 s'ha passat només a 49 el 2022, una moderada reducció del -2%. A Itàlia, les dades són pitjors: amb 53 morts per milió d'habitants tant el 2019 com el 2022, no ha disminuït gens o, fins i tot, s'ha produït un lleuger increment de la sinistralitat mortal.

La Comissió Europea també assenyala els principals perfils afectats. En aquest cas es basa en les dades de 2021 perquè el detall de 2022 encara no està disponible. D'aquesta forma, s'assenyala que el 61% de les morts tenen lloc a les vies interurbanes (el 52% a les convencionals i el 9% a les autopistes i autovies) front al 39% de morts que es produeixen a les vies urbanes. Les persones mortes en accident de trànsit van ser bàsicament homes (el 78%). Els morts en vehicles de turisme van ser majoria (el 45%), seguits dels els usuaris dels vehicles de dues rodes amb motor (motocicletes i ciclomotors, que van ser el 19%), dels vianants (18%), i dels ciclistes (el 9% del total de morts).

Pel que fa a les àrees urbanes, s'ha de destacar que els usuaris vulnerables (vianants, ciclistes i vehicles de dues rodes amb motor) se situen una mica per sota del 70% dels morts. Val a dir, que en la majoria d'accidents s'hi veuen implicats cotxes i camions, la qual cosa implica la necessitat de millorar la protecció d'aquests usuaris vulnerables.

Font: elaboració pròpia amb dades de CARE.

Com ja hem insistit en diversos informes, la Unió Europea va adoptar des de l'any 2000 la "visió zero", amb l'objectiu d'arribar al 2050 amb cap víctima mortal com a conseqüència d'un accident de trànsit. Cada dècada s'ha anat assenyalant els objectius a aconseguir i marcant les pautes per fer-ho. En aquest sentit, l'any 2018 es va presentar el pla estratègic d'actuació de la seguretat viària a Europa per al 2020-2030 ([EU Strategic Action Plan on Road Safety](#)) i l'any següent es va aprovar el marc general de la seguretat viària ([Next steps towards 'Vision Zero'. EU road safety policy framework 2021-2030](#)). L'objectiu definit finalment, és el de la reducció del 50% dels morts en carretera i, per primer cop, també dels ferits greus.

Tenint en compte les dades disponibles a hores d'ara, que són les de morts en accidents de trànsit, hem de remarcar que aquests objectius semblen difícils d'assolir. Si bé la pandèmia ha permès una reducció dràstica de la sinistralitat viària durant un parell d'anys, en la mesura que la mobilitat ha tornat a la normalitat, la sinistralitat ha tornat a incrementar-se. Malgrat que al conjunt d'Europa es troba en nivells inferiors al 2019, el cert és que les dades de 2022 ens allunyen de l'objectiu europeu, que hauria d'arribar al 2030 amb 11.400 morts). Tal i com dèiem en el balanç de la sinistralitat a les vies interurbanes a Catalunya i Espanya, el camí cap a les zero víctimes serà sinuós. Des del RACC tornem a insistir que l'objectiu de 0 víctimes pel 2050 no ha de ser una utopia que quedi a la llunyania. S'ha de treballar any rere any per aconseguir-ho. I per això tots, des dels usuaris individualment fins a les institucions responsables, hi hem de posar l'esforç necessari: conscienciar-nos del risc que comporta conduir, fer les propostes necessàries, invertir en educació vial i en infraestructures, millorar tecnologies de suport a la seguretat vial... Són coses que estan a l'abast de tots els agents implicats i que cal implementar.

Annex 1. Nombre de morts en accidents de trànsit a Europa, 2010-2022

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bèlgica	850	862	770	764	745	762	670	609	604	646	499	516
Bulgària	776	656	601	601	661	708	708	682	610	628	463	561
Txèquia	802	772	742	654	688	734	611	577	656	618	518	532
Dinamarca	255	220	167	191	182	178	211	175	171	199	163	130
Alemanya	3.648	4.009	3.600	3.339	3.377	3.459	3.206	3.180	3.275	3.046	2.719	2.562
Estònia	79	101	87	81	78	67	71	48	67	52	59	55
Irlanda	212	186	162	188	192	162	182	154	138	140	146	137
Grècia	1.258	1.141	988	879	795	793	824	731	700	688	584	608
Espanya	2.479	2.060	1.902	1.680	1.688	1.689	1.810	1.830	1.806	1.755	1.370	1.533
França	3.992	3.963	3.653	3.268	3.384	3.459	3.471	3.444	3.246	3.237	2.538	2.931
Croàcia	426	418	390	368	308	348	307	331	317	297	237	292
Itàlia	4.114	3.860	3.753	3.401	3.381	3.428	3.283	3.378	3.334	3.173	2.395	2.875
Xipre	60	71	51	44	45	57	46	53	49	52	48	45
Letonia	218	179	177	179	212	188	158	136	148	132	139	147
Lituània	299	296	302	256	267	242	188	191	173	186	175	148
Luxemburg	32	33	34	45	35	36	32	25	36	22	26	24
Hongria	740	638	606	591	626	644	607	625	633	602	460	544
Malta	13	16	9	17	10	11	23	19	18	16	11	9
Països Baixos	537	546	562	476	476	531	533	535	598	586	515	509
Àustria	552	523	531	455	430	479	432	414	409	416	344	362
Polònia	3.908	4.189	3.571	3.357	3.202	2.938	3.026	2.831	2.862	2.909	2.491	2.245
Portugal	937	891	718	637	638	593	563	602	700	688	536	557
Romania	2.377	2.018	2.042	1.861	1.818	1.893	1.913	1.951	1.867	1.864	1.644	1.779
Eslovènia	138	141	130	125	108	120	130	104	91	102	80	114
Eslovàquia	371	325	352	251	295	310	275	276	260	270	247	247
Finlàndia	272	292	255	258	229	270	258	238	239	211	223	225
Suècia	266	319	285	260	270	259	270	253	324	221	204	210
Unió Europea	29.611	28.754	26.509	24.226	24.140	24.358	23.808	23.392	23.331	22.756	18.834	19.900
Islàndia	8	12	9	15	4	16	18	16	18	6	8	9
Liechtenstein	0	2	1	2	3	2	0	2	0	0	1	0
Noruega	208	168	148	187	147	117	135	106	108	108	93	80
Suïssa	327	320	339	269	243	253	216	230	233	187	227	200

Font: *European Road Safety Observatory Annual Report*, diversos anys.

Annex 2. Morts per milió d'habitants a Europa, 2010-2022

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bèlgica	78	80	75	69	67	68	59	54	53	56	43	45	52
Bulgària	105	89	82	83	91	98	99	96	87	90	67	81	78
República Txeca	77	74	71	62	65	70	58	55	62	58	48	50	50
Dinamarca	46	40	30	34	32	31	37	30	30	34	28	22	26
Alemanya	45	50	45	41	42	43	39	39	40	37	33	31	34
Estònia	59	76	66	61	59	51	54	36	51	39	44	41	38
Irlanda	47	41	36	41	41	35	39	32	29	29	30	27	31
Grècia	113	103	89	80	73	73	76	68	65	64	54	57	58
Espanya	53	44	41	36	36	36	39	39	39	37	29	32	36
França	64	63	58	51	53	54	54	53	50	50	39	45	49
Croàcia	99	97	92	86	73	82	73	80	77	73	58	72	71
Itàlia	70	65	63	57	56	56	54	56	55	53	40	49	53
Xipre	73	85	59	51	52	67	54	62	57	59	54	50	42
Letònia	103	86	87	88	106	95	80	70	77	69	73	78	60
Lituània	95	97	101	86	91	83	66	67	62	67	63	53	43
Luxemburg	64	64	65	84	64	64	56	42	60	36	42	38	40
Hongria	74	64	61	60	63	65	62	64	65	62	47	56	56
Malta	31	39	22	40	23	25	51	41	38	32	21	17	50
Països Baixos	32	33	34	28	28	31	31	31	35	34	30	29	35
Àustria	66	62	63	54	51	56	50	47	46	47	39	41	41
Polònia	103	110	94	88	84	77	80	75	75	77	66	59	51
Portugal	93	89	72	64	64	60	57	61	68	67	52	54	63
Romania	117	100	102	93	91	95	97	99	96	96	85	92	86
Eslovènia	67	69	63	61	52	58	63	50	44	49	38	54	40
Eslovàquia	69	60	65	46	54	57	51	51	48	50	45	45	46
Finlàndia	51	54	47	48	42	49	47	43	43	38	40	41	34
Suècia	28	34	30	27	28	27	27	25	32	22	20	20	21
Unió Europea	67	66	60	55	55	55	54	53	53	51	42	45	46
Islandia	25	38	28	47	12	49	54	47	52	17	22	24	24
Liechtenstein	0	55	27	54	81	54	0	53	0	0	26	0	
Noruega	43	34	30	37	29	24	26	20	20	20	17	15	23
Suïssa	42	41	43	33	30	31	26	27	27	22	26	23	31

Font: *European Road Safety Observatory Annual Report* i Comissió Europea: https://transport.ec.europa.eu/news/road-safety-eu-fatalities-below-pre-pandemic-levels-progress-remains-too-slow-2023-02-21_en.